No. 1256 Zaterdag 25 Januari 1908. 25ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1— 7 regels f0,50, voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10,— pa anja.
Un numero sol fl. 0,15.
Anuncio di 1 te 7 regel f0,50, cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 24 Januari.

LOODSGELDEN

Het eerste der 18 nieuwe ontwerpen, die werden ingediend om geheel ons belastingsysteem te herzien, is Dinsdag ll. in openbare behandeling gekomen bij den Kolonialen Raad.

Een ieder kent de reden, waarom het Ontwerp-Loodsgelden reeds nu behandeld moest worden, terwijl over verschillende Ontwerpen het Voorloopig Verslag nog door de Afdeelingen moet worden uitgebracht.

Wat een publiek geheim is, behoeven wij niet te verzwijgen. Zooals de Heer LANSBERG bij de algemeene beraadslaging herinnerde, was het tot dusverre, tot vooreen paar maanden, een vaststaande praktijk binnen de Kolonie Curaçao de netto-inhoud der schepen tot basis te nemen voor het betalen der loodsgelden. Alleen, als bij vergissing, werd daarvan bij sommige schepen afgeweken, die volgens bruto-inhoud te betalen hadden. Nadat, als bij toeval deze vergissing ontdekt was, werd door de betrokken maatschappij het Koloniaal Bestuur daarop opmerkzaam gemaakt en gevraagd of de booten dezer maatschappij ten gevolge dier vergissing nu niet meermalen te veel aan loodsgelden hadden betaald. Sinds dien werd voorgeschreven in het vervolg schepen te laten betalen volgens bruto-inhoud en verzocht het Bestuur aan den Kolonialen Raad het Ontwerp Loodsgelden zoo spoedig mogelijk in behandeling te willen nemen, om dan bij wijziging van art. I dergelijke vergissingen in het vervolg te voorkomen en uniformiteit bij het meten der schepen voor te schrijven.

Hoe schijnbaar als vanzelf sprekend dergelijke maatregel ook wezen moge, een ieder begrijpt, dat het meer was dan een administratieve maatregel, dat de financieele gevolgen daarvan voor het Koloniaal Bestuur en de betrokken maatschappij niet onverschillig konden zijn. Er was dan ook bij de vervroegde behandeling van dit Ontwerp wel eenige spanning waar te nemen.

De groote stoomvaartmaatschappijen waren vertegenwoordigd, hetzij dat hun agenten zitting hadden als leden van den Raad, hetzij dat deze heeren werden opgemerkt als belangstellende toehoorders.

Bij het begin der Vergadering deelde de Voorzitter mede, dat twee leden, de Heeren MÖLLER en FENSOHN bericht hadden verhinderd te wezen deze zitting bij te wonen. Op inlichtingen uitgaande, vernamen wij later, dat de Heer J. MÖLLER werkelijk verhinderd was door ziekte, maar of de Heer C. FENSOHN ook een gewichtige reden had om zijn afwezigheid te verklaren bij de behandeling van dit eerste Ontwerp der Belastingherziening konden wij niet te weten komen.

De afwezigheid van den Heer FENSOHN verwonderde ons te meer, daar ZEA. bovendien nog agent is van twee groote lijnen, en dus ook persoonlijk zich voor de zaak moest interesseeren.

Een oogenblik mogen wij er nog wel eens aan herinneren, dat het Ontwerp Loodsgelden, oorspronkelijk werd ingediend met een verhoogd tarief. De Raad heeft algemeen verzet daartegen aangeteekend en den Gouverneur gewezen „op het groote belang dat Curaçao heeft bij de groote stoomvaart, op het leven en vertier dat de overscheping van goederen in de haven van Curaçao aanbrengt, op den machtigen invloed ten goede, die het binnenvallen van stoomschepen in die haven, om er zich van steenkolen te voorzien, op het economisch leven van het hoofdeiland der Kolonie uitoefent." (V. V.)

De scheepvaart bloeit en gaat geleidelijk vooruit. Waaraan is dit te danken? Welke maatregelen werden door het Bestuur genomen om dien bloei te bevorderen, om de schepen nog meer te lokken en hun geregelde vaart naar de haven van Curaçao nog te doen toenemen en voor de toekomst te verzekeren?

De algeheele herziening van ons belastingsysteem werd immers voornamelijk daarop gericht, dat door de nieuwe verordeningen de economische belangen van onze Kolonie krachtdadig zouden worden behartigd.

Door het Bestuur werd voor de toekomst ontworpen „afschaffing der scheepsongelden, afschaffing of sterke vermindering van verschillende heffingen ten laste van de scheepvaart bij den in- uit- en doorvoer". Wij zijn het Bestuur daarvoor dankbaar, en erkennen volmondig, dat dit uitstekende maatregelen zijn.

Maar, hoe kon het Bestuur te gelijker tijd er toe komen tevens verhooging van loodsgelden voor te stellen? De Raad zeide hiervan: Mocht al niet kunnen worden beweerd, dat de voorgestelde verhooging een onmiddelijken achteruitgang van de stoomvaart ten gevolge zal hebben, bezwaarlijk zal kunnen worden tegengesproken, dat zij belemmerend zal kunnen werken op de *ontwikkeling* (Cursiveering van ons. *Red. Am.*) van de genoemde bronnen van volkswelvaart." V. V.

Het eenige, wat bloeit op Curaçao, de scheepvaart, liep dus groot gevaar, zoo al niet onmiddellijk onderdrukt, dan toch ernstig tegengewerkt te zullen worden door de nieuwe Verordening.

Gelukkig, dat de Raad den Gouverneur er toe kon brengen het tarief weder te verlagen en te laten op het oude.

Wij mogen nu al blij zijn, dat door het algemeen verzet van den Kolonialen Raad ten minste geen tegenwerking en belemmering der scheepvaart het gevolg zal wezen van dit nieuwe ontwerp. Maar hadden wij geen recht van het Bestuur te verwachten, dat de bloei der scheepvaart wel degelijk door nieuwe maatregelen zou worden bevorderd?

Wij staan nu weer op het oude tarief, en gingen niets vooruit in de zoozeer gewenschte richting van meerdere vrijmaking van de scheepvaart, zoo stoom- als zeilvaart.

Zooals de geachte Lezer hieronder zal zien, werd de Verordening op voorstel van het Bestuur in dien zin gewijzigd, dat voortaan naar reden van den bruto-inhoud der schepen de loodsgelden betaald zullen worden.

Afgezien nu van de particuliere belangen, die door deze wijziging misschien zullen worden geschaad, vragen wij ons af, of deze wijziging wel strekken zal om het algemeen belang, het toenemen der scheepvaart, te bevorderen. Veeleer vreezen wij, dat deze nieuwigheid weder belemmerend werken en zelfs zwaarder drukken zal op kleinere stoombooten en zeilschepen. Doordat voortaan de bruto-inhoud tot basis dienen zal voor het betalen der loodsgelden, zullen verscheidene zeilschepen vallen onder een hoogere categorie en dus meer betalen moeten. Wat weer ten laste komt der speciaal Curaçaosche scheepvaart, der zeilschepen.

Tot dusverre, bij voorbeeld, betaalde een schip van beneden de 66 M³ *netto*-inhoud *f* 2.50; van 66 M³ tot beneden 133 M³ *netto*-inhoud *f* 4. De *bruto*-inhoud der eerste-categorie-schepen zal gevarieerd hebben van 70 — 75 M³, zij moeten nu voortaan *f* 4 in plaats van *f* 2.50 betalen daar zij vroeger onder de eerste categorie behoorden en nu onder de tweede vallen. En zoo zouden wij ook voor de grootere zeilschepen, waar het verschil tusschen bruto en netto nog ruimer is door voorbeelden kunnen aantoonen, hoe het meermalen zal voorkomen, dat zeilschepen en kleinere stoombooten thans zwaarder belast werden dan vroeger.

Het spijt ons derhalve, dat de voorgestelde wijziging van het Bestuur, tijdens de openbare behandeling voorgesteld, een meerderheid in den Raad gevonden heeft, zonder dat de voor de hand liggende moeilijkheden werden besproken of opgelost.

Gaan wij nu over tot bespreking der algemeene beraadslagingen.

De Gevolmachtigde van het Bestuur, de Heer P. DE JONCKHEERE, verzocht het eerst het woord en wees er op, dat door deze nieuwe verordening de oude bepalingen zouden vervallen. De nieuwe verordening kon dus nooit volgens de vroeger in zwang zijnde praktijken en gewoonten verklaard worden.

Spreker stelde voor bij art 1 *littera* B *Koopvaardijstoomschepen* achter het woord *stoomschip* te voegen: *met een bruto-inhoud*:

van beneden 400 *ton van 2,83 M³* en overal verder in plaats van registerton te lezen *ton van 2,83 M³*.

De Heer LANSBERG stelde onmiddelijk hierop voor achter het woord *stoomschip* te voegen *met een netto-inhoud* etc. als boven.

Nadat dit sub-amendement voldoende ondersteund was, lichtte de Heer LANSBERG het als volgt toe:

Mijnheer de Voorzitter!

Dat de Ontwerp-Verordening N°. 12, betreffende loodsgelden reeds thans door den Raad in behandeling wordt genomen, is het gevolg van een schrijven, dd. 28 December jl. van het Bestuur, in welk schrijven de Gouverneur aan den Raad mededeelt, er hoogen prijs op te stellen, dat gemeld ontwerp spoedig kan vastgesteld worden.

De reden, waarom een spoedige behandeling van het ontwerp door het Bestuur gewenscht wordt, is gelegen in het feit, dat het thans gebleken is, dat het tarief der loodsgelden niet altijd gelijkmatig is toegepast. Het Bestuur wenscht daaraan zoo spoedig mogelijk een einde te maken en een juiste toepassing van het tarief te verzekeren.

Ten einde dit doel te bereiken, vermeent het Bestuur bij monde van zijn geachte gemachtigde, eenige wijzigingen op het ingediend ontwerp N°. 12 te moeten aanbrengen en is het op deze wijzigingen, dat ik de aandacht van den Raad in het bijzonder wensch te vestigen en die mij er toe leiden daarop, voor zoover betreft de tonnenmaat, eenige wijzigingen voor te stellen, meer in overeenstemming met het ingediend ontwerp, zooals dat gewijzigd is bij Nota van Wijziging.

Terwijl in art. 1 B sub 1 gesproken wordt van Registertonnen wenscht het Bestuur achter het woord „stoomschip" te voegen het woord — *met een bruto-inhoud* en de vier daarop volgende regels als in de wijziging zooeven aangegeven door den gemachtigde van den Gouverneur.

Voorts wenscht het Bestuur, blijkens de bij gemeld schrijven dd. 28 Dec. jl. aan den Raad toegezonden Nota, dat in art. 1 sub B telkens voor het woord inhoud, zal worden gevoegd het woord *bruto* en dat in art. 13 art. ter sub 2 in plaats van 20 registertonnen, zal gelezen worden *met een bruto inhoud van 20 tonnen van 2,83 M³*.

Ik vermeen, Mijnheer de Voorzitter, dat het ingediend ontwerp, zoo als het gewijzigd is bij Nota van Wijziging, geheel in overeenstemming is met de bestaande praktijk bij de berekening van de tonnenmaat, op enkele gebleken uitzonderingen na, die alléén toe te schrijven zijn aan vergissingen.

Door het woord Registertonnen, voorkomende in het ontwerp, kan toch niet anders begrepen worden dan *netto-inhoud*; en ik vermeen, dat het dan ook zeer billijk is een schip rechten, enz. te laten betalen op deszelfs *netto*-inhoud, d. i. op de ruimte bestemd tot berging van lading en passagiers, en niet op den bruto-inhoud. Ik geloof, Mijnheer de Voorzitter, dat deze meening de wijze is, waarop tot eenige weken geleden hier te lande het tarief van loodsgelden werd toegepast en dat zulks thans nog plaats vindt in de meeste andere landen.

In de Memorie van Toelichting op het thans van kracht zijnde ontwerp, in Juni 1880 ingediend door den toenmaligen Gouverneur, H. B. Kip, wordt medegedeeld, dat dát ontwerp, getrokken werd uit de wet van 20 Aug. 1859, Staatsblad van dat jaar N°. 93, houdende bepalingen op den loodsdienst van zeeschepen in Nederland.

In die wet wordt als maatstaf voor de bepalingen van den loodsdienst genomen *diepgang van het schip* en *niet* de bruto-inhoud.

Het behoeft geen betoog, Mijnheer de Voorzitter, dat de diepgang van een schip nauw verband houdt met de lading, die het in heeft — dus met den *netto-inhoud*.

Dat deze in Nederland als maatstaf aangenomen is, is natuurlijk het gevolg van het feit, dat de voornaamste havens, nl., die van Amsterdam en Rotterdam, kunstmatig op een zekere diepte gehouden moeten worden.

Aangezien dit nu met onze haven niet het geval is, en zij hare onveranderlijke, natuurlijke diepte houdt, ligt het voor de hand, dat men hier voor de bepaling van het loodsgeld als maatstaf neemt de tonnemaat van het schip. *Maar* dan moet men volgens de uiteengezette beschouwing daarvoor nemen den *netto-inhoud* en niet den *bruto-inhoud*, wil men hetzelfde beginsel huldigen als in het Moederland in gebruik, hetgeen in overeenstemming is met de wettelijke bepaling, dat de koloniale verorderingen, zooveel mogelijk overeenkomstig met de in Nederland bestaande wetten geregeld worden.

Dat met registertonnen bedoeld wordt de *netto-inhoud*, blijkt uit het boekje „Buys' zakboekje voor de koopvaardij", hetwelk ik hier voor mij heb liggen en dat samengesteld is door de Heeren P. CORDIA en S. MARS, beiden werkzaam aan de Filiaal Inrichting van het Kon. Ned. Meteorol. Instituut te Amsterdam.

Op bladz. 117 staat vermeld, dat Registertonnage het bepaalde laadvermogen is in tonnen van 2,83 M³ of 100 cub. Eng. voeten.

En toegegeven zal voorzeker moeten worden, dat men daar aan het Instituut, wel weet wat Registertonnen zijn.

Dat het Bestuur zelf gevoeld heeft, dat met Registertonnen bedoeld wordt de *netto-inhoud*, blijkt uit het feit, dat het blijkens zijn voorgestelde wijziging, de maatstaf voor de bepaling van het loodsgeld, de tonnenmaat wil verhoo-

Feuilleton.

SLAPEN.

Hoelang moet men dagelijks slapen om zoo lang mogelijk te leven? Moet men heel lang slapen of slechts kort? 't Eenvoudigste antwoord op deze vragen is zeker, dat men zegt: zooveel slapen als noodig is. Maar het geeft geen verklaring, het verplaatst de kwestie alleen. Want: wat is „noodig" in dezen zin?

Anderen zullen weer antwoorden: minstens het derde deel van een dag heeft men voor slapen noodig. Deze bewering heeft niemand minder dan Alexander von Humboldt in een gesprek met professor Max Müller nadrukkelijk weersproken. „Toen ik oud begon te worden, zeide von Humboldt, had ik meer behoefte aan slapen dan vroeger, minstens vier uren daags. In mijne jeugd had ik aan twee uren genoeg. 't Is de algemeen verbreide dwaling, dat men minstens 7 à 8 uren per etmaal moet slapen. Op uwen leeftijd wierp ik mij, wanneer ik vermoeid was, gekleed en wel op de sofa, draaide de lamp neer en sliep twee uren. Dan stond ik weer frisch op."

Von Humboldt werd 89 jaren oud. Ook van Virchow vertelde men altijd, dat hij slechts enkele uren slaap noodig had om op te knappen. De bekende Littré begon aan zijn lexicon toen hij 25 jaar was, en was er op zijn 72e jaar mee gereed. Gedurende deze 47 jaren werkte hij geregeld tot 3 ure des nachts en sliep dan slechts 5 uren. Daarbij werd hij 80 jaar oud. Evenzoo deed een hoogleeraar in de scheikunde te Oxford, dr. Leggi, die bij deze levenswijze 82 jaar oud werd. De beroemde ingenieur Brunel werkte dagelijks 20 uren en sliep slechts vier uren in een stoel.

Na deze voorbeelden, die natuurlijk nog met een aantal kunnen worden vermeerderd — men denke aan Hugo de Groot, die slechts 6 uren per dag sliep en den overigen verslapen tijd „onnut tijdverlies" noemde — zou men zich bijna opgewekt gevoelen, lid te worden van de Amerikaansche club, die zich bestrijding van lang slapen ten doel stelt, „omdat de slaap ons zooveel levenstijd ontrooft". Omgekeerd zal intusschen ieder in zijn kring een aantal mannen en vrouwen kunnen aanwijzen, die steeds veel slaap noodig hadden en niettegenstaande dat, toch oud zijn geworden.

Uit een en ander blijkt, dat men met geen absoluut cijfer kan aangeven, hoelang men moet slapen, om heel oud te kunnen worden. Want de slaap is er, niet om zich zelf, maar dient alleen om ons te laten herstellen van de vermoeienissen van den dag.

Deze herstelling betreft intusschen nog meer ons zenuwstelsel en de zinswerktuigingen, dan onze spieren, beenderen en inwendige organen. Deze kunnen reeds uitrusten en zich herstellen alleen door een rustig liggen op zachte kussens. Voor het zenuwstelsel is dat onvoldoende; eerst moeten alle „vensters" gesloten worden, waardoor het woelige leven van den dag tot den mensch doordringt, opdat ook het zenuwstelsel kan uitrusten en herstel zoeken. Daarom begeven wij ons om te slapen 't liefst in een kamer, waarin licht noch leven kan doordringen, warmte noch koude ons kan storen; kortom, alles wat van de buitenwereld tot ons kan komen om het herstel onzer zenuwen tegen te houden, wordt buitengesloten — altijd als wij over zoo iets kunnen beschikken.

Dat is evenwel nog niet voldoende. Ons zenuwstelsel zelf moet ook rust hebben; alles wat het overdag in beweging houdt, moet op zijde gezet worden. Dat gaat bij sommige menschen heel gauw. Zij behoeven slechts, zooals men zegt, met één voet in het bed te stappen om reeds te slapen. Bij anderen duurt het veel langer. Maar zelfs wanneer dezen reeds zijn ingeslapen, klinkt het rumoer van het dagelijksch leven nog altijd tot hen door en verhindert een diepen slaap. Deze diepe slaap is evenwel bepaald noodzakelijk om het zenuwstelsel en de zintuigen volkomen te doen herstellen. Er zijn heel wat menschen, vooral onder de zenuwachtige gestellen, die eerst tegen den morgen in een vasten slaap geraken. Zij hebben zooveel te meer slaap noodig, naarmate zij later slapen. Vroeg opstaan vordert heel wat van hunne krachten en opgewektheid van geest.

Wel kunnen zij in de eerste morgenuren hunne werkzaamheden verrichten, maar weldra volgt een lichte vermoeidheid. Zij zijn al spoedig genoodzaakt het werk neer te leggen en hunne dagtaak zullen zij met heel wat meer moeite volbrengen dan wie den heelen nacht rustig sliep, als zij haar al gereed kunnen krijgen.

Zulke menschen moeten er nauwkeurig voor waken, dat zij steeds eene bepaalde hoeveelheid slaap krijgen, anders sloopt die spoedig na hun opstaan intredende vermoeid-

gen, opdat de thans, hier komende schepen hetzelfde zullen blijven betalen als het geval was, toen onder *tonnen* begrepen werd de *netto-inhoud.*

Na de gegeven beschouwing kom ik tot de conclusie, dat de door het Bestuur voorgestelde wijzigingen, geheel overbodig zijn, en heeft het door mij voorgestelde amendement geen andere strekking, dan een verkeerde uitlegging van het tarief te voorkomen en het in overeenstemming te houden met de bestaande praktijk, op enkele uitzonderingen na, die, zooals ik reeds gereleveerd heb, slechts toe te schrijven zijn aan vergissingen.

Ik dank U voor het verleende woord."

De Heer DE JONKHEERE verzekert hierop dat hij bij het ontwerpen dezer verordening geen oogenblik gedacht heeft aan netto-inhoud, omdat de loodsgelden betaald moeten worden voor den arbeid van den loods, die het geheele schip binnen brengt, dat is, den geheelen bruto-inhoud en niet het halve schip, of den netto-inhoud.

De eenige reden, waarom het woord registerton veranderd werd in ton van 2,83 M³ inhoud ligt hierin, dat de Nederlandsche maat waarmede schepen worden gemeten de kubieke meter is. Het gezag erkennende van het boekje aangehaald door den geachten Heer LANSBERG meende spreker daar een niet minder groot gezag de Almanak van de Lloyd tegenover te mogen stellen en daarin wordt steeds gesproken van registered tonage bruto en netto. Dit zou niet noodig wezen als registered tonage reeds op zich zelve nettoton beteekende.

Evenzoo lezen wij in bepalingen van kracht op Barbados en Trinidad de woorden netto-registered tons.

Zoo het hier ging over Kaaigelden bijv. ja, dan had het zin den netto-inhoud tot basis te nemen der Kaaigelden, daar niet het geheele schip, maar alleen de lading, de netto-inhoud op de kaaien geworpen wordt, maar bij loodsgelden, onkosten voor het binnenloodsen van een schip, kan men niet anders dan den bruto-inhoud als basis nemen.

De arbeid immers van het binnenloodsen wordt zwaarder niet door meer of mindere vracht van het schip, maar door zijn meer of minderen omvang. In het begin werd er over gedacht den diepgang tot basis te nemen. Maar om de groote moeilijkheden werd dit later losgelaten. De Commandant van het Oorlogsschip geconsulteerd wordende, meende, dat in onze diepe haven diepgang der schepen als basis voor loodsgelden weinig zin zou hebben, dan liever de lengte der schepen als basis genomen, daar juist bij meerdere lengte het binnenloodsen moeilijker wordt. Zoo kwam men tot het besluit den bruto-inhoud als basis voor loodsgelden vast te stellen.

De Heer LANSBERG repliceerde hierop, dat, wanneer de ontwerper der verordening verklaart bij het ontwerpen dezer wet geen oogenblik gedacht te hebben aan netto-inhoud, hij deze verzekering wel aan moet nemen. Vreemd blijft het echter, dat men in de M. v. T. op de verordening leest: Hier is de maatstaf van P. P. 1881 n°. 22 behouden en de ontworpen verhooging in ronde cijfers aangebracht. Overwogen is, of de schaal niet verder zoude kunnen gaan dan 1250 registertonnen (3537 M³) doch dit schijnt den ondergeteekende niet gewenscht toe."

In de verordening, nu, van 1881 werd ook reeds gesproken van tonnen van 2,83 M³ inhoud, en toch werd bij toepassing dezer verordening steeds de netto-inhoud der schepen gemeten. Registerton beteekent derhalve netto-ton van 2,83 M³.

In die TOELICHTING staat, dat verhooging der schaal niet wenschelijk toeschijnt, en toch wordt nu die schaal van 1250 registertonnen verhoogd op 1800 bruto-tonnen. In de Toelichting is de registerton dus niet hetzelfde als *bruto*-ton, en wordt er derhalve *netto*-ton onder verstaan. Werd onder de woorden 1250 registertonnen *bruto*-tonnen verstaan, dan is de schaal 1800 bruto-tonnen wel degelijk een verhooging, terwijl 1250 netto ongeveer gelijk zijn aan 1800 bruto-tonnen. Uit de MEMORIE VAN TOELICHTING, welke de wet moet verklaren, volgt dus wel degelijk, dat met de registerton ook in deze nieuwe verordening niets anders bedoeld kan worden dan netto-ton.

De Heer LANSBRG wordt in deze meening bevestigd door de verklaring van verschillende kapiteins, dat overal, waar loodsgelden naar inhoud der schepen betaald moet worden, de loodsgelden berekend worden volgens den netto-inhoud.

Na nog een korte discussie met den Gevolmachtigde van het Bestuur werd in stemming gebracht het subamendement LANSBERG:

Ik stel voor:

In art. 1 B sub 1 na het woord „stoomschip" toe te voegen „met een netto-inhoud" en de daaropvolgende vier regels te lezen als volgt:

Van beneden 400 tonnen van 2,83 M3			f 15.
„ 400 tot 800	„	„	27,50
„ 800 tot 1250	„	„	32,50
„ 1250 tonnen van 2.83 M3 en daarboven			37,50

In art. 1 C sub 1 telkens voor het woord „inhoud" te voegen „netto".

In art. 13, art. 1 ter, sub 2° in plaats „van registertonnen te lezen „met een netto inhoud van 20 tonnen van 2,83 M³.

Vijf leden waren er voor, maar zes stemden tegen, zoodat het viel.

Nu vroeg Dr. FERGUSON, of door deze wijziging de scheepvaart niet zwaarder belast zou zijn dan vroeger. Schepen van beneden de 400 netto-ton zijn grooter dan die van 400 bruto-ton, zoodat zij nu eerder door zwaardere rechten zullen getroffen worden.

De Heer DE JONCKHEERE brengt in herinnering, dat *littera* B, waarover het nu ging, handelde over Koopvaardijstoomschepen, en stoomschepen niet zoo klein plegen te zijn. Misschien zullen een paar veebooten iets meer te betalen hebben, maar Spreker had een lijst opgemaakt, volgens welke lijst het tarief volgens bruto- en netto-inhoud al weinig verschil zou geven.

Daarop werd het voorstel van het Bestuur in stemming gebracht en aangenomen.

Bij *littera* C. *Koopvaardijzeilschepen* stelde het Bestuur een zelfde wijziging voor en de Heer LANSBERG een zelfde subamendement, met het zelfde treurig gevolg.

Verdere kleine wijzigingen laten wij buiten bespreking, maar meenen nog te moeten vermelden, hoe het Bestuur voorstelde een nieuw art. 14 in te lasschen:

„Het Bestuur is niet verantwoordelijk voor daden of verzuimen van loodsen en assistenten."

De Heer B. E. VAN DER VEEN ZEPPENFELDT had niets tegen het beginsel zelf, maar meende verplicht te wezen naar aanleiding daarvan tot meerder voorzichtigheid te mogen aanmanen bij het benoemen van loodsen. Spreker zag zich hiertoe gedrongen, niet met het oog op het eiland Curaçao, maar vooral met het oog op de benoeming van loodsen op de eilanden. In den laatsten tijd was bij deze benoeming niet de noodige voorzichtigheid betracht.

De Heer DE JONCKHEERE meent geen opdracht te hebben van het Bestuur om het ook op dit punt te verdedigen. Hij wijst er echter op, dat art. 14 geen nieuwe bepaling bevat, alleen een nieuwe, duidelijke lezing van een oud artikel. Ook in Nederland staat dergelijk voorbehoud in de Wet. Maar, hij herinnert zich, dat de Heer V. D. VEEN ZEPPENFELDT ook volstrekt niet tegen het beginsel zelf is opgekomen. Wat de benoeming van loodsen betreft, dit is een recht welk alleen den Gouverneur toekomt.

Geen wonder, dat na zulk een antwoord het Lid V. D. VEEN ZEPPENFELDT op stond om nu niet in het algemeen tot meer voorzichtigheid aan te manen, maar duidelijk en klaar te wijzen op begane fouten, op ernstige tekortkomingen van het Bestuur.

Spreker verklaarde overtuigd te wezen, dat namen noemen hatelijk is. Maar hij werd gedwongen duidelijk te spreken. Welnu, op Aruba werd tot *ambtenaar van recherche tevens loods* benoemd de Heer LEEFLANG, een marechaussee, die niet het minste kennis had van het loodswezen en vroeger nooit gevaren heeft. Een ieder weet dit en de man zelf is overtuigd van zijn eigen onkunde. Als het Bestuur zich niet aansprakelijk wil stellen voor daden of verzuimen van loodsen of assistenten, zal het toch wel verplicht wezen alleszins kundige loodsen te benoemen en niet personen, die niets van het loodswezen af weten.

En wat antwoordde hierop de Heer DE JONCKHEERE? Als er klachten waren, moest men die maar aanbrengen bij den Gouverneur.

Alsof een lid van den Koloniaalen Raad geen recht had tot spreken en tot klachten uitbrengen in den Raad!

Wij gelooven, dat de Gevolmachtigde van het Bestuur hier zijn volmacht wel wat te buiten ging en zich zelf een oogenblik vergat.

Ten overvloede vernamen wij later, dat ook op Bonaire tot loods werd benoemd een oud-kweekeling.

Een aanmaning tot meer voorzichtigheid bij het benoemen van loodsen op de eilanden Aruba en Bonaire, was dus zeer goed op haar plaats.

CORRESPONDENTIE.

St. Eustatius.

16 Januari 1908.

Wij hebben hier den laatsten tijd veel regen, en terwijl dit goed is voor vele landbouwproducten, is het niet goed voor de katoen, voor de katoen vooral, omdat die nu rijp begint te worden. Maar toch schijnt de katoen hier dit jaar niet slecht te zijn. De regen doet de katoen afvallen, en op ééne plaats hebben een soort wormen nog al veel schade aangericht, maar toch zeggen allen die geplant hebben, dat de katoen dubbel de onkosten zal dekken aan het zuiveren van den grond en het planten besteed.

Een van de grootere planters heeft nu een derde van den oogst binnen en dit derde gedeelte zal alle onkosten dekken. Dat is dus twee derde zuivere winst.

Deze week heeft een der planters 2000 pond naar St. Kitts verzonden om daar de katoen te laten zuiveren van de zaden. Van daar wordt de katoen naar Engeland verscheept. Het gouvernement heeft wel een handmachine om de katoen van de zaden te scheiden, maar hiervan wordt weinig gebruik gemaakt. De reden hiervan is, dat de gouvernements Cotton-gin te klein is en dan te langzaam werkt, zoodat het te veel kost, om hier de katoen te laten zuiveren. Een grootere machine was daarom wel wenschelijk.

Als dit jaar de katoen werkelijk goede winst geeft, dan zal het een aanmoediging zijn om meer ijver en zorg te toonen in het planten, en het zal ook de kleinere grondbezitters aansporen de katoencultuur te beproeven. Het goedslagen van de katoencultuur zal zeker een groot voordeel voor het eiland zijn, en een tak van bestaan opleveren, want er is nog heel wat grond, die braak ligt, en die voor het aanplanten van katoen geschikt kan gemaakt worden.

Wetenschappelijk Allerlei.

HET POSTVERKEER.

De gemakkelijke en regelmatige wijze waarop wij tegenwoordig onze brieven verzenden en onze courant ontvangen, maakt, dat het postwezen, zooals het thans is, een groote plaats in het moderne leven inneemt. Wat zou de handel beginnen, wanneer brieven en monsters niet zoo snel werden verzonden? Reeds bij een enkele verstoring van het treinenverkeer wordt allerwegen last en schade ondervonden. En deze groote, ingewikkelde administratie heeft zich door den loop der tijden uit de eenvoudigste communicatie middelen ontwikkelt.

Reeds in de vroegste tijden kende men eene instelling van het berichtverkeer, dat door snelle loopers werd onderhouden. Zoo waren er in het oude Egypte, Assierië, en Medie zulk soort van postverbindingen, en ook in China werd het eerst zulk een onderneming onderhouden. Volgens Herodotus en Xenophon vond de post onder Cyrus, in het groote Perzische rijk reeds met zeer regelmatige verzendingen plaats, wiens systeem onder diens opvolgers werd voortgezet. Over het geheele rijk waren stations gevestigd waar de boden steeds versche paarden vonden. Regen, sneeuw, duisternis of slechte wegen, konden hen niet terughouden en zoodoende ging een bericht, door vele handen overgegeven, zeer snel van de eene plaats naar de andere. Onder Caesar, was de bezorging in Gallië en Italië reeds zoo goed geregeld, dat twee brieven, die hij van uit Gallië naar Romê aan Cicero zond, de een 26 en de andere 28 dagen onderweg bleef.

Ook hier werd de boodschap aan de verschillende stations steeds aan een nieuwen bode overgegeven, die tot plicht had, zoo snel mogelijk naar het volgende te rijden, waar dan weder een nieuwe bode klaar stond, om het bericht verder te bezorgen.

Op deze wijze kon een bericht, dat 's morgens in het tegenwoordige Orleans was, 's avonds reeds bij de bewoners van Auvergne zijn. Onder Augustus werd aan dezen koerierdienst eene groote uitbreiding gegeven. Deze boden, die een bijzonder kenteeken droegen, moesten door alle burgers kosteloos van voeding en logies voorzien worden, en zij brachten ook hoofdzakelijk de officiëele keizerlijke boodschappen over. Particuliere personen moesten hunne brieven aan een slaaf, een vriend of iemand anders toevertrouwen, wat natuurlijk geen zekere bestelling ten gevolge had. In de brieven van Seneca en Plinius komen dan ook dikwijls klachten voor, over te laat ontvangen of verloren geraakte brieven.

Later kwam er een postinstelling van de overheid en den fiscus, een voor den militairen dienst en een voor particuliere personen. Voor de goede verzorging der hun toevertrouwde zaken, leggen de fijne gerechten welke toenmaals uit de verst verwijderde plaatsen naar Rome gebracht werden, en die onbeschadigd aankwamen, een goede getuigenis af. Deze methode van het bezorgen van station tot station bleef zeer lang in stand.

Bij de Turken, zoo verhaalt de Byzantynsche geschiedschrijver Chalcondylos, hadden de koeriers, wier paarden vermoeid waren, het recht van den eersten den besten ruiter, dien zij tegenkwamen, zijn paard op te eischen. Natuurlijk werd van dit privilegie een grof misbruik gemaakt en werden met het paard ook kleederen, edelgesteenten en geld afgenomen.

In Italië werd door Theodoric de Groote een regelmatige postverbinding ingesteld, waarna in de middeleeuwen, de koerierdienst zich langzamerhand in de verschillende Europeesche landen ontwikkelde. Doch voor particuliere personen bestond nog geen gelegenheid hunne brieven hiermede te verzenden, daar de koeriers steeds voor de bezorging van staatsstukken in beslag werden genomen. De burgers moesten zich zelven maar zien te helpen; zoo hadden bijvoorbeeld de studenten van Duitschland en Frankrijk hunne eigen boden om berichten naar hunne families te zenden. Onder Lodewijk XIII werden de koninklijke boodschappen, die tot nu toe slechts met groote tuschenpoozen werden verzonden, regelmatig verzonden, terwijl aan de boden tegelijk de vergunning werd gegeven, brieven van particuliere personen mede te nemen. Zoodoende was dus het eerste postvervoer van staatswege ontstaan.

In Nederland outstond ook omtrent dezen tijd een geregelde postverbinding met het buitenland, waarna ook allengs tusschen de verschillende steden een geregeld verkeer ontstond. Ten tijde van de Bataafsche republiek werd dit belangrijk verbeterd en in 1810 verscheen een „generale instructie van den postdienst", waarvan heden nog enkele bepalingen van kracht zijn.

Door Frans en Bernard Taxis werd in 1516 in Duitschland eene postinstelling gevestigd, die goede zaken maakten, en in de 18e eeuw reeds een jaarlijksche winst van f 3.000.000 opleverde. Toen had de onderneming ongeveer 20.000 personen en een nog veel grooter aantal paarden in dienst. Deze onderneming bleef bestaan tot aan het midden der negentiende eeuw, toen het postverkeer door de staten zelf werd ter hand genomen. Het porto, dat door de Taxische post werd geheven, was zeer verschillend, dat ook door de staatsinstellingen werd overgenomen.

Een belangrijke verandering werd in Engeland voorbereid door sir Rowland Hill, die het eerst op de gedachte kwam, om een uniform tarief in werking te stellen.

In het begin ondervond hij verbazenden tegenstand, daar men vreesde, dat dan de posterijen zeker met verlies zouden werken. Door volhouden echter, wist hij iederen tegenstand te overwinnen en in 1839 werd in Engeland een uniformtarief van een penny (5 cents) ingevoerd. Boven alle verwachting verdubbelde de opbrengst en weldra werd dit voorbeeld door andere landen gevolgd. Nadat Nederland vanaf 1850 een tarief van 5, 10 en 15 cents had bestaan, werd in 1871 een uniform tarief van 5 cents voor binnenlandsch verkeer ingevoerd.

Een belangrijke factor voor de uitbreiding van het postverkeer was het tot stand komen van de internationale post-unie, die op het congres, dat op initiatief van Duitschland in 1874 te Bern gehouden werd tot stand kwam.

---

heid na verloop van jaren hun lichaam.

Maar er zijn ook menschen met een zenuwstelsel dat buitengewoon labiel is, met andere woorden, dat al heel gauw uit het evenwicht raakt en gauwer van streek is dan dat het weer in orde komt. Ook dezen hebben heel wat slaap noodig. Een jong kunstenaar moest gewoonlijk van 's avonds 10 ure tot den volgenden middag slapen om behoorlijk uitgerust te zijn. Velen scholden hem voor een luiaard; de slaap was evenwel voor hem een behoefte om iets te kunnen scheppen, om gezond te kunnen leven.

Ook bij hem was de oorzaak daarvan heel gemakkelijk na te gaan. Als kind, en vooral als aankomend jongmensch, had men hem nooit slaap genoeg gegund. In dit opzicht wordt intusschen tegenover veel kinderen gezondigd, want op den leeftijd van 10 tot 16 jaar heeft men veel slaap noodig.

Een kind, dat veel meer reageert op alles wat van buitenaf op zijn zenuwgestel werkt dan een volwassene, moet dat zeunwstelsel ook veel langer laten rusten; anders wreekt zich dit door buitensporigheden als wij er hierboven een mededeelden, of door een buitengewone lichtgeraaktheid, die de zenuwen onmiddellijk in de war brengt en de menschen ongelukkig en vóór hem tijd oud maakt. Juist een flinke slaap in de jeugd geeft doorgaans het zenuwgestel kracht, latere ontberingen te dragen, en dikwijls ook de vastheid van geest en de geschiktheid zich van vermoeienissen spoedig te herstellen, die wij in de hiervoren gegeven voorbeelden van groote geesten bewonderen.

Niet de duur van den slaap is het evenwel, die in dezen beslist, maar de frisscheid, die wij bij het ontwaken gevoelen, en die ons den geheelen dag bij het werk vergezelt.

Bij een andere rubriek personen kunnen wij dit evenzeer opmerken. Juist in tegenstelling van die mannen, die zich er over verheugen slechts weinig slaap noodig te hebben, klagen zij steeds, dat zij niet slapen, dat hunne nachtrust niet aangenaam is, omdat zij den slaap niet kunnen vatten. Bijna ongeloovig zien wij hen aan, want hun gezond uiterlijk, hun welgedane figuur heeft zoo heelemaal niets gemeen met hen, die werkelijk aan slapeloosheid lijden, die door de ontbeerde nachtrust zenuwachtig zijn geworden. En toch kan men aan hunne verklaring geloof hechten. Ook zij kunnen niet slapen. Maar zij vinden geen slaap, omdat hun zenuwgestel dien niet behoeft. Of hunne werkzaamheden zijn niet van dien aard, dat het behoefte krijgt aan rust, slaap, of het is zóó sterk en kan zóóveel presteeren als dat van groote mannen, maar er wordt niet zooveel van gevergd.

Deze slapeloosheid wordt nog al eens dikwijls getroffen bij vrouwen tusschen de veertig en de vijftig. Niet evenwel de slapeloosheid is het, die zoo onaangenaam wordt gevonden, als wel het voortdurend gaan en komen der gedachten en beelden. Als in een droom verschijnen voortdurend nieuwe voorstellingen, telkens duiken nieuwe gedachten op, verleden en toekomst verschijnen afwisselend, alles is ten slotte als in een nevel gehuld, wordt grooter en grooter en neemt eindelijk afschrikwekkende vormen aan.

En niettegenstaande dat alles kunnen de gedachten zich daarvan niet losmaken tot de uitputting daar is die den slaap brengt.

Bij de zenuwachtige slapeloosheid treedt dit verschijnsel evenzeer op; 't is evenwel het gevolg van overspanning; hier is zij iets natuurlijks in zooverre de natuur de zenuwen, niet vermoeid door arbeid, afmat door den slapelooze met dien stroom van gedachten bezig te houden.

De slapeloosheid is slechts door een zee van werk te verhelpen, die het zenuwgestel vermoeit. Intusschen werkt deze slapeloosheid meestal niet voordeelig op de gezondheid en den levensduur.

Slaap en lange levensduur? Zij hooren volsterkt bij elkaar, maar in een andere beteekenis dan men doorgaans meent. De slaap moet ons de noodige verkwikking geven, die het zenuwgestel behoeft om den dagelijkschen arbeid naar eisch te kunnen verrichten. Hoeveel tijd men noodig heeft voor herstel, is niet volgens een vasten regel te bepalen. Dit is geheel afhankelijk van ons weerstands-, van ons meerder of minder productie-vermogen.

Wij hebben evenwel onvoorwaardelijk slaap noodig om frisch te blijven, om gezond te zijn en lang te kunnen leven. En waar de slaap ten gevolge van zenuwachtige overspanning wegblijft, moeten wij hem ons met alle ons ten dienste staande middelen weer trachten te verschaffen. Er bestaat een algemeen vooroordeel tegen slaapmiddelen. Liever tracht men den slaap op te wekken door een veel gevaarlijker middel: alcohol. Men zoekt den slaap door het gebruik van een grooter of kleiner aantal „slaapmutsjes" En toch is dit middel veel gevaarlijker dan alle slaapmiddelen, omdat men er zich aan gewent, zonder dat de alcohol een goeden invloed op onze zenuwachtigheid uitoefent, terwijl een slechts zelden toegepast slaapmiddel ons een rustigen slaap geeft en de overspanning doet afnemen.

(„De Vrouwenwereld")

Door de overeenkomst, welke de daar vertegenwoordigde landen gesloten hebben, is het porto voor buitenlandsche brieven voor alle landen tot een bedrag van ongeveer 12½ cent voor brieven en 5 cent voor briefkaarten vastgesteld. Deze en vele andere verbeteringen zijn de oorzaak, dat het postverkeer thans in zulk een mate is toegenomen, en zoo vlug geschiedt, als men een vijftig jaar geleden niet kon verwachten. Wat betreft de opbrengst der Nederlandsche Posterijen, in 1870 bedroeg de ontvangst op dezen tak van dienst f 2.794.000 en thans is de ontvangst voor 1905 geraamd op f 13.240.000.

Nieuwsberichten

Curaçao.

Kerkelijke Berichten.

Hedenmorgen arriveerde alhier met de *Prins Willem I* de Hoogeerw. Pater L. DRABBE Superior Generalis der Eerw Fraters van Tilburg.

Wij heeten Z.H.Eerw. eerbiedig welkom.

De Woudkoningin.

Donderdagavond had de algemeene repetitie plaats ten aanhoore van een dankbaar Publiek, dat in grooten getale was opgekomen. Naar men ons verzekerde was het spel meesterlijk de muziek heerlijk schoon. Aansporing tot bijwoning dezer lieve kinderoperette mag dus overbodig worden beschouwd. Zulk een uitstekend spel en zulk een prachtige muziek bevelen zich zelf aan.

Havennieuws.

Woensdagmorgen viel de schoolkruiser *Ingolf* der Koninklijke Deensche Marine, komende van Martinique, onze haven binnen; na in het Schottegat geankerd te hebben wisselde het saluutschoten met H. M. *Gelderland* en het Waterfort. Het schip is lang 59 M., breed 8 M., heeft een diepgang van 3,4; M; het meet 1010 ton en wordt bewogen door een machine van 600 P. K. Het telt 4 stukken geschut van 15 cM. en beschikt over 5 snelvuurkanonnen. Het kan een snelheid bereiken van 10 Mijlen per uur en een voorraad steenkool van 131 ton laden. Uit ijzer gebouwd werd het in 1876 te water gelaten. Het staat onder commando van den Heer W. GRANDE en is bemand met 127 koppen.

Zondag a. s. vertrekt het naar Sta. Cruz en Sint Thomas.

***

Donderdagavond bood de Consul van Denemarken, de Heer B. J. DELVALLE den Commandant en officieren van de *Ingolf* een diner aan, en gisteravond werd hun een zelfde beleefdheid bewezen door den Gouverneur, die reeds Donderdagmiddag vergezeld van Vrouwe DE JONG VAN BEEK EN DONK een rijtoer maakte met den Commandant en nog een officier van den Deenschen kruiser.

***

De kapel van de *Ingolf* verraste de burgerij van Curaçao met een zeer mooi Concert in het Wilhelmina-park. Dit Concert werd Donderdagavond druk bezocht. Algemeen werd de muziek geroemd.

***

H. M. *Gelderland* kon, wegens het te laat komen der *Zulia*, welke de mail uit Europa aan boord had, eerst Woensdagmiddag vertrekken. Als bizonderheid deelen wij gaarne mede, dat onze Curaçaosche Sjouwers het laden van 675 ton steenkolen aan boord van de *Gelderland* in 5 uren klaar speelden. De kolen werden geleverd door de Firma S. E. L. MADURO & SONS.

Naar aanleiding hiervan schrijft *De Curaçaosche Courant*:

,,Naar wij uit vertrouwbare bron vernomen hebben is op geen ander kolenstation in West-Indië een zoo groote hoeveelheid kolen in een zoo korten tijd geleverd kunnen worden.

Dit strekt Curaçao als kolen-station tot een groote aanbeveling, en met dit doel doen wij deze mededeeling, om op deze omstandigheid de aandacht van vreemde oorlogschepen te vestigen, vertrouwende dat zulke stoomschepen, als zij zich in deze wateren bevinden, Curaçao zullen kiezen om zich van de benoodigde kolen te voorzien.''

Sisal.

Maanden geleden ontving het Gouvernement uit Suriname een groote massa sisalplantjes. Maar de heeren Planters hadden er geen zin in; bijna niemand maakte van de aanbieding van het Gouvernement gebruik. De plantjes waren te duur, de uitslag te onzeker. Bij massa's bleven ze liggen. Jaren achtereen ging er in de Kolonie stemmen op ten gunste van de sisalcultuur. Alles werd er van verwacht, de toekomst van Curaçao hing er van af.

Best mogelijk! Wij hopen van harte, dat deze nieuwe cultuur nu werkelijk eens een loonende zal blijken, maar zeker weten wij hieromtrent nog niets.

Wij juichen het daarom toe, dat het Gouvernement nu eens het voorbeeld zal geven en voorgaan bij deze cultuur.

Op het terrein met hekwerk nabij Plantersrust werd in lange rijen sisal geplant. Ook is het ons bekend, dat sommige Particulieren gesteund door een tegemoetkoming van het Bestuur tot den aanplant dezer plantjes overgingen. Naar Aruba werd 11 ton plantmateriaal gezonden, om ook daar een proefterrein aan te leggen. Als men nu nauwkeurig boekhoudt van de onkosten en op alle omstandigheden, als hoedanigheid der terreinen, samenstelling der gronden, in of buiten den wind gelegen, op regenval en droogte, zorgvuldig let, zal het mogelijk wezen over een jaar of vijf zeker te bewijzen met feiten, of de sisalcultuur loonend is voor Curaçao, of niet. Wij zullen dan niet langer proeven behoeven te nemen, wij zullen dan met volkomen zekerheid kunnen nagaan in hoeverre deze cultuur productief kan wezen. Uitgemaakt zal dan kunnen worden, of sisal ook een cultuur is voor den kleinen landbouw, of uitsluitend geschikt om op groote terreinen te worden uitgeplant.

Dat men nu ook alles in het werk stelle om dezen proef te laten gelukken. Hiermede bedoelen wij, dat men geen onkosten ontzie om ten minste het wetenschappelijk resultaat daaraan te verzekeren, opdat wij alleszins betrouwbare gegevens verkrijgen, waarop men bouwen kan en volgens welke men zijn berekeningen kan maken.

Is irrigatie noodig, dat men irrigeere; moet de grond met meststoffen worden verrijkt, dat men niet tegen die uitgaven opzie.

Reeds te lang werden de Planters heen en weer geslingerd door den twijfel: Is sisal loonend voor Curaçao, of is zij dit niet? Aan dien twijfel behoort nu een einde te worgemaakt.

De sisalvezel heeft hooge marktwaarde, terwijl de aanvraag tot dusverre nog het aanbod overtreft. Vergeten wij echter niet, dat ook in de ons omringende, of naburige republieken en landen dezelfde cultuur reeds beoefend wordt en nog steeds wordt uitgebreid.

Zooals men weet, behoort de fijne agave, uit Suriname ontvangen, tot de beste sisalsoorten, welke niet voor het vervaardigen van touw, maar als aanvulling van katoen en zelfs van zijde dienst doet.

De ,,*Curaçaosche Touwslagerij De Ruyter*'' verwerkt Venezuelaansche sisal. Dezer dagen werd een proef genomen met de gewone hier overal voorkomende Pita, en ook deze gaf een uitstekende touwvezel.

De agave is een export-arikel en daar om heeft de sisalcultuur voor onze kolonie een dubbele waarde, omdat niet alleen de landbouw, maar ook de handel en scheepvaart er voordeel bij kunnen behalen.

Bij de proefneming dezer nieuwe cultuur zal het Bestuur toch zeker niet nalaten zich de ondervinding van anderen ten nutte te maken. Een compleete lectuur over sisal, over de elders ondervonden moeilijkheden en tegenslag bij deze cultuur zou de ,,Curaçaosche Maatschappij'' zich kunnen aanschaffen, terwijl de Landbouwkundige er een populair geschrift over kon uitgeven.

Reeds nu mag als vaststaande worden aangenomen, *dat sisal niet groeit op iederen bodem*, MAAR EEN RIJKEN GROND VRAAGT.

Wij lezen in de *Demerara Daily Cronicle*:

Like other varieties of hemp, sisal is said to require a rich soil; in Missouri, for instance, a local proverb asserts, that land wich will raise hemp will produce any other crop.''

Onze kale berghellingen zullen er dus wel niet voor geschikt zijn.

Om een idee te geven van de productiviteit dezer culture vermelden wij nog dat in 1905 op de Bahamas 20,000 acres onder sisal stond en aan vezel verscheept werd voor een waarde van £37,000.

Ongeluk.

Maandag tegen den avond geraakte een der arbeiders op Cero Colorado (Aruba) beklemd tusschen twee wagons. Naar de stad gebracht, zag de Dokter zich genoodzaakt het been, dat verbrijzeld was, tot aan de knie af te zetten.

Verongelukt?

De Kapitein FR. LESEUR is reeds in September met zijn schip uit Amerika naar Barbados vertrokken, maar tot op heden is hij nog niet aangekomen en heeft men nog niets van hem, of zijn schip vernomen.

A. N. V.

Verleden Woensdag bracht de mail eenige exemplaren van het Bonairenummer van *Neerlandia*. Zelf hebben wij nog geen exemplaar, maar, naar wij vernemen, moet het er zeer goed uitzien, alleen een beetje gekortwiekt. Verschillende stukken, die werden opgestuurd, vonden geen plaatsing. Om eenige ontstemming hierover, zoo mogelijk, te voorkomen, meenen wij te moeten mededeelen, dat door onze Vertegenwoordigers, Dr. BOEKE en Pastoor DELGEUR, het uiterste is gedaan, om het Bonairenummer zoo aantrekkelijk mogelijk te maken. Doordat er meer dan overvloed aan copie was, moest er wel geschift en geschrapt worden. Maar beide Heeren hebben met zeer veel zorg en moeite getracht er een goed en volledig geheel van te maken.

Moge dit Bonaire nummer weder krachtig medewerken om de wel wat verkoelde ijver en belangstelling voor het Algemeen Nederlandsch Verbond weder wat op te wekken en aan te vuren.

Buitenland.

MAROKKO.

Door kabel bericht, wisten wij reeds, dat generaal Drude ziek was. Die ziekte heeft hem genoodzaakt heen te gaan. Zijn opvolger is reeds benoemd n.l. generaal d'Amade.

De opvolger van generaal Drude als bevelhebber der Fransche troepen te Casablanca, generaal d'Amade, was commandant van de 69e brigade te La Rochelle. Hij heeft voor de Fransche regeering aan Britsche zijde den Boerenoorlog medegemaakt. Generaal Drude wordt over zijn gedwongen terugkeer op dit belangrijke oogenblik, getroost met de bevordering tot commandant van het Legioen van Eer.

Belangrijk is het oogenblik, omdat, gelijk wij reeds weten, besloten is tot den aanval op de Kasbasj der Medioena, om den stam der Chauja's volkomen tot onderwerping te brengen. Generaal d'Amade is voor deze onderneming persoonlijk te Parijs instructies gaan vragen. Generaal Drude was echter reeds met de voorbereiding van het werk begonnen.

Het schijnt dat de ziekte van generaal Drude een in zeker opzicht gelukkige bijomstandigheid is waarachter de werkelijke reden voor zijn terugkeer uit Casablanca naar Frankrijk schuil kan gaan. De ,,Temps'', die, met vele andere Fransche bladen, herhaaldelijk heeft geklaagd over het weinig doortastend optreden van den generaal in Marokko, verzamelt althans uit de jongste beraadslagingen in Kamer en Senaat over het Marokkaansche avontuur, verschillende uitlatingen van de ministers, waarmede zij tracht aan te toonen dat generaal Drude het vertrouwen der regeering heeft verlo-

Regenval gedurende het Jaar 1907.

	Januari. mM.	Feb. mM.	Maart mM.	April mM.	Mei mM.	Juni mM.	Juli mM.	Aug. mM.	Sept. mM.	Oct. mM.	Nov. mM.	Dec. mM.	TOTAAL. mM.
Fort Amsterdam	84,6	27	45,4	14,6	46.4	23 9	48.5	19.3	19,2	28	115.3	41.4	513,6
Plantage Savonet	89	0	0	0	8	15,5	43	25	16,5	62,5	103	73	435,5
„ Knip	54	11	17,5	8	28	15,2	29,5	11.7	21	49,9	113	66	424,8
„ Klein Sta. Martha	152	0	8,1	23,3	67	9,8	60	9.7	9,3	40,8	154,3	52,3	586,6
„ Siberie	124,2	49	25,5	12 5	12	9,8	74,9	20	11	68,5	112	58,6	578
Morgenster*	131	32,5	24,2	4.7	29,5	16.5	36,2	7.3	11,5	39,4	84,7	53,7	471.2
„ Gr. St. Joris	66	37,1	30,8	129 5	4	12,3	38.1	10.3	6.8	197.7	133,8	18,5	685.9
„ Fuik	89	36,2	14,2	73,4	5,6	20,9	26.1	7.4	2,8	185,4	170	32.5	663.7
Beekenburg	103	18.3	12	28.9	11.3	25,5	25.3	15.3	13,5	97,9	128,1	27,9	507
„ Noordkant	117	10.5	30	13.5	34,5	34,5	78.5	9	11,5	74	162	47,5	622.5
Sta. Rosa							41.3	14.2	16,7	186,1	105,2	38,5	402*
Hoffi abao										38,6	150,5	54,7	243**

* Primo Juli werd deze regenmeter verplaatst naar het tegenovergelegen *Cas Chikitoe*, de nieuwe Proeftuin.

* in zes maanden.
** in drie maanden.

ren. Blijkens deze uitlatingen toonde generaal Picquart aanvankelijk een volkomen vertrouwen in de bekwaamheid en het beleid van den generaal, maar later onthulden minister-president Clemenceau en minister Pichon, dat Drude reeds lang bevel had gekregen om aanvallenderwijze op te treden, zonder eenige beperking van zijn bevoegdheid, en dat hem daarvoor alle middelen waren verschaft, die hij noodig achtte.

Niettemin bleef generaal Drude een afwachtende houding aannemen en toen daarop in den Senaat dezer dagen opnieuw werd gewezen en de onderstelling werd geopperd dat de regeering te Parijs een grens zou hebben gesteld aan de bevoegdheid van den opperbevelhebber in Marokko, herhaalde de minister van buitenlandsche zaken, ietwat geprikkeld, dat aan generaal Drude volkomen vrijheid van handelen is gegeven, dat hem alle versterkingen zijn gezonden, waarom hij heeft gevraagd, en dat zijn bevoegdheid totaal onbeperkt was.

Dus, zegt de „Temps": „Generaal Drude had sedert lang bevelen, die hij niet heeft opgevold" en aan deze omstandigheid wijt het blad het dat de stam der Chanja's nog niet onderworpen is. Het dralen van den opperbevelhebber heeft Frankrijk's aanzien in Marokko doen dalen, daardoor de Beni-Snassen tot verzet aangemoedigd en aan de zaak van Abd-el-Azis kwaad gedaan ten voordeele van Moulay Hafid. Dit heeft het boulevardblad betreurd in het optreden van generaal Drude en het betuigt daarom zijn tevredenheid met diens terugkeer, niet zonder hem met echt Fransche beleefdheid, een spoedig herstel te wenschen.

Naar luid van berichten aan de Fransche bladen is de strafrecht tegen de Beni Snassen met een voorloopig voldoend slagen bekroond. De afdeelingen van de kolonels Féline en Branliére hebben zich vereenigd bij Ain-Tafouralt, zoodat er nu in het hart van de bergstreek, die de stam bewoont, zes duizend man bijeen zijn, die van vier zijden het gebied bewaken. Men kan nu kalm afwachten of de stam rustig zal blijven en inderdaad voornemens is het gezag van Frankrijk te erkennen, doch men moet, meent de berichtgever van de „Temps" te Lalla Marnia, deze troepen eenige tijd in hun stellingen laten en het gebied van den stam geregeld doen doorkruisen door vliegende colonnes, opdat de indruk van Frankrijk's overmacht blijve bestaan. Deze bezettingstijd kan worden besteed om gemakkelijker toegangswegen tot het bergland aan te leggen, waardoor een succesvol verzet in de toekomst kan worden voorkomen.

De „Matin" heeft een berichtgever gezonden naar het kamp van Moulay Hafid, die omtrent de bewegingen van diens troepen tot 12 December een verslag heeft ingezonden.

Den 10en December, werd het kamp des nachts aangevallen door vijf of zes honderd ruiters van de Segharna. Moulay Hafid's troepen hielden echter goed wacht, zoodat een verrassing bleef uitgesloten. Na een strijd van drie kwartier werd de aanval afgeslagen. In den vroegen ochtend zette Moulay Hafid's ruiterij den vijand na.

Er wordt nu in het kamp van den tegensultan scherp wacht gehouden. Ongeveer een derde deel van zijn macht bezet voorposten op 500 meter om het kamp, welker schildwachten elkander geregeld aanroepen met de bede: „Dat Allah en zijn profeet over ons waken." Niettemin is de berichtgever van oordeel dat een Europeesche troepenafdeeling met een paar kanonnen de geheele mehallah spoedig op de vlucht kan jagen. Een paar welgemikte kartetsen, bij nacht afgevuurd, zouden zoodanig den schrik er in brengen, dat geen verzet was te verwachten.

Nu de Heilige Oorlog overal is uitgeroepen en financieel flink gesteund wordt is het niet onwaarschijnlijk dat Frankrijks troepen een krachtiger verzet ontmoeten, dan zij verwachtten.

Marroko is nog verre van rustig en kon wel eens eischen dat meerdere Europeesche Mogendheid zich met dezen oorlog gaan bemoeien.

Laatste Bericht.

Nieuw Ministerie.

Per Kabel is hedenmorgen bericht ontvangen uit Den Haag, dato 24 dezer. De *Standaard*, orgaan der antirevolutionaire partij, bevestigt, dat Mr. HEEMSKERK heeft aangenomen een Kabinet te vormen.

Men besluit, daaruit dat de stappen door Mr. HEEMSKERK gedaan, met succes zijn bekroond. Men denkt dat de namen der nieuwe ministers zonder verwijl zullen worden bekend gemaakt en dat de Eerste Kamer, den 28 Januari bijeengeroepen, de Begrooting zal kunnen afhandelen.

Advertentien.

Liefdadigheidsvoorstelling

ten bate van het Tehuis voor ouden van dagen, onder beheer van de vereeniging "Eendracht maakt macht."

Met medewerking van een aantal jongelieden zal op

Zaterdag, 25 Januari a. s.

om **8** uur 's avonds in het THEATER NAAR alhier worden opgevoerd de kinderopperette:

De Woudkoningin.

tekst en muziek van MART. SCHUIL, onder leiding van de Heeren C. FENSOHN en H. MICHELSEN.

„FAUST SELECTION" — GOUNOD, Uitvoering door het orkest, onder leiding van den Heer C. FENSOHN.

SLOT—TABLEAU
MET ZANG.

Prijzen der Plaatsen:

Palco's van 4, 5 en 6 plaatsen, á f 2.50 per plaats, parterre f 2 en galerij f 1.—

Toegansbewijzen voor de uitvoering te verkrijgen bij de Heeren C. WINKEL EN ZONEN.

Het Bestuur van voormelde vereeniging,

A. M. MÖLLER,
Presidente,

C. QUAST,
Secretaresse.

PHOTOGRAPHISCHE INRICHTING.

Soublette et Fils,

HOFPHOTOGRAFEN

VAN

H. M. de Koningin der Nederlanden

BEKROOND

te Amsterdam 1883,
„ Antwerpen 1885,
„ Chicago 1893, en
„ Curaçao, Eerste Prijs Eere medaille, 1904.

Curaçao, Waterkant Otrabanda.

S. S. „CHRISTIANSTED".

Vaarplan voor Januari-Maart 1908.

Salida for di:		Jan.	Feb.	Maart.
Curaçao	Maandag, v. m.	6	3	2
Bonaire	„ n. m.	6	3	2
Curaçao	Dinsdag, n. m.	7	4	3
Aruba	Woensdag, n. m.	8	5	4
Curaçao	Dond. vm. of nm	9	6	5
Bonaire	„ n. m. of	9	6	5
	Vrijdag v. m.	10	7	6
St. Thomas	Maandag	13	10	9
St. Martin	Dinsdag, v. m.	14	11	10
Saba	„ middag	14	11	10
St. Eustatius	Woensdag, v. m.	15	12	11
St. Kitts	Donderdag v. m.	16	13	12
St. Eustatius	„ n. m.	16	13	12
Saba	Vrijdag. v. m.	17	14	13
St. Martin	„ middag	17	14	13
St. Bart	(facultatief)			
St. Thomas	Zaterdag, v. m	18	15	14
Bonaire	(facultatief)			
Curaçao	Dinsdag, n. m.	21	18	17
Aruba	Woensdag, n. m.	22	19	18
Curaçao	Dond. vm. of nm	23	20	19
Bonaire	Vrijd. vm. of nm.	24	21	20
Jegada na:				
	Vrijdag, n.m. of	24	21	20
Curaçao	Zaterdag, v. m.	25	22	21

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der „Red D Line" tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1908.	Carcas.	Zulia	Philad.	Mareb.	Carcas.	Zulia
Vertrekt van NEW-YORK	Jan. 4	Jan. 11	Jan. 18	Jan. 25	Feb. 1	Feb. 8
Komt aan te SAN JUAN	9		23		6	
Vertrekt van „	10		24		7	
Doet CURAÇAO aan	12		26		9	
Komt aan te LA GUAIRA	13	18	27	Feb. 1	10	15
Vertrekt van „	15	20	29	3	12	17
Komt aan te PTO. CABELLO	16		80		13	
Vertrekt van „	17		31		14	
Komt aan te CURAÇAO	18	21	Feb. 1	4	15	18
Vertrekt van „	19	27	2	10	16	24
Doet LA GUAIRA aan	20		3		17	
„ PONCE „		29		1		26
„ SAN JUAN „	22		5		19	
Komt aan te NEW-YORK	27	Feb. 4	10	7	24	Mrt 3

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Merida	Zulia	Merida	Mareb	Merida	Zulia
Vertrekt van CURAÇAO	Jan. 13	Jan. 21	Jan. 27	Feb. 4	Feb 10	Fb. 18
Komt aan te MARACAIBO	14	22	28	5	11	19
Vertrekt van „	17	25	21	8	14	22
Komt aan te CURAÇAO	18	26	Feb. 1	9	15	23

Drukker:

ALFREDO F. SINTIAGO